

آئین نامه اخلاق حرفه ای کانون مشاوران اعتباری و سرمایه گذاری بانکی

آیین نامه اخلاق حرفه‌ای کانون مشاوران اعتباری و سرمایه‌گذاری بانکی

مقدمه

امروزه با توجه به پیشرفت‌های تکنولوژیکی و گسترش روز افزون علوم در تمام زمینه‌ها، آسیب‌های جدی و جبران ناپذیری بر محیط زیست و کیفیت زندگی وارد شده و اخلاق، فرهنگ و محیط اجتماعی انسان با مخاطراتی جدی مواجه شده است.

مطالعات نشان می‌دهد که در اعصار گذشته برخی کسب و کارها مانند آهنگران در ایران دارای ضوابط و معیارها و آیین حرفه‌ای جامع و مستحکمی بوده‌اند. بنابراین، با توجه به مخاطرات حاصل از پیشرفت‌های تکنولوژی و همچنین سوابق مقابله با آن در تاریخ کشورمان تدوین آیین اخلاقی در هر حرفه یکی از ضرورت‌های جامعه امروزی تلقی می‌گردد.

آیین اخلاقی در هر حرفه، اصول و ارزش‌های پایدار و محوری اعضاء در ارتباط با جامعه و گروه‌های ذینفع در آن حرفه است و هدف از تدوین چنین اصولی، حفظ حقوق و حفاظت و دفاع از جامعه و گروه‌های مذکور در برابر ضرر و زیان‌های احتمالی ناشی از عملکرد آن حرفه می‌باشد.

آیین اخلاقی هر حرفه بر دو مؤلفه شناخت فرهنگ جامعه و مشخصه‌های اساسی آن حرفه استوار است و از آنجا که هر جامعه‌ای، از فرهنگی خاص شکل گرفته و از مجموعه‌ای از اصول اخلاقی پیروی می‌کند، بنابراین شدت و ضعف پایبندی به اصول اخلاقی در جوامع مختلف، متفاوت است. همچنین هر حرفه، از آداب و اصولی برخوردار است که پس از ترکیب آن با فرهنگ جامعه، مورد تأیید آن جامعه قرار می‌گیرد و اعتبار پیدا می‌کند.

کانون مشاوران اعتباری و سرمایه‌گذاری بانکی با هدف رفع موانع و چالش‌های موجود در اعطای تسهیلات بانکی فعالیت می‌نماید و به منظور نظام مند نمودن عوامل ذی‌نفع در این فرآیند، ضرورت دارد تا آیین نامه اخلاق حرفه‌ای که به سان و جانی بیدار، عملکرد و نتایج حاصل از رفتارهای ارکان چنین تشکیلات قانونمندی را نظارت و کنترل می‌کند، تهیه و تنظیم گردد.

بی‌تردید اخلاق حرفه‌ای در کانون مشاوران اعتباری و سرمایه‌گذاری بانکی، مبتنی بر فرهنگ اجتماعی (ایرانی) و رسالت و اهداف اصلی شکل‌گیری کانون می‌باشد که ناظر بر تنظیم روابط پویا و تعالی‌بخش میان اعضای کانون، مشتریان، بانک‌ها و کانون است.

این نوشتار به عنوان اولین نسخه آیین اخلاق حرفه‌ای کانون مشاوران اعتباری و سرمایه‌گذاری بانکی توسط شورای عالی کانون تهیه شده است.

بديهی است کارآمدی آيین اخلاقی تنظيم شده، در فرآيند عمل به آن، مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت و با توجه به اولین تجربه کانون مشاوران اعتباری و سرمایه‌گذاری بانکی در اين مورد و نيز با عنایت به محیط متحول جامعه و حرفه مشاوره و پدید آمدن مسائل جديد، با گذشت زمان و به طور ادواري، مورد بازنگري و اصلاح قرار خواهد گرفت.

تعاريف اصطلاحات:

کانون: در اين آيین نامه عبارت است از کانون مشاوران اعتباری و سرمایه‌گذاری بانکی

مشاور: در اين آيین نامه به مشاوران فعال عضو کانون اطلاق می‌شود که در حوزه فعالیت‌های مصوب کانون (امکان‌سنجی- نظارت بر مصرف منابع در طرح‌ها و ...) اشتغال دارند.

عضو: به شرکت‌هایی گفته می‌شود که با احراز شرایط کانون، صلاحیت عضویت آنها در اين نهاد تأیيد شده است.

اخلاق حرفه‌ای: به اصول و مقررات مندرج در اين آيین نامه اطلاق می‌شود که بعد معنوی حرفه مشاوره اعتباری و سرمایه‌گذاری را كه متضمن اهداف و منافع مشترک مشاوران عضو است، در برمی‌گيرد.

دامنه کاربرد: دامنه کاربرد اين آيین نامه برای كل اعضاء کانون می‌باشد.

ارزش‌ها و اصول اخلاق حرفه‌ای

ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای عنوان شده در اين آيین نامه بيانگر جرائم انضباطی و موازيينی است که کانون برای تعريف و تبيين خوب از بد و درست از آن استفاده می‌کند. بى تردید کانون تلاش می‌کند تا با تنظيم چارچوبی روشن و شفاف در جهت توسعه و کمال اين ارزش‌ها و حرفه مشاوره در حوزه اعتباری و سرمایه‌گذاری کشور، فعالیت کند.

- ۱- **صدقت و شرافت کاري:**^۱ اعضای کانون موظف‌اند در انجام خدمات حرفه‌ای خود نسبت به طرح و کلیه ذی‌نفعان از جمله مشتری، بانک و ... صادق باشند و با رعایت کلیه اصول و معیارهای تبیین شده در این آيین نامه، شرافت حرفه‌ای خود را نشان دهند.
- ۲- **انصاف و بي‌طرفی:** اعضا می‌باید با رعایت اصول حرفه‌ای در فرآيند انجام وظایيف، خود را از هر گونه پیش‌داوري، جانبداري، تضاد منافع یا نفوذ دیگران و قضاوت نادرست مبرا سازند و در انجام خدمات خود کاملاً بي‌طرف باشند.

^۱ - Ethics

- ۳- امانتداری: اعضاء باید اطلاعات خصوصی را که در جریان ارائه خدمات حرفه‌ای خود به دست می‌آورند به مثابه امانتی از طرف مشتری تلقی کنند و آنها را بدون مجوز، استفاده و یا افشا نکنند. مگر آنکه از نظر قانونی یا حرفه‌ای، حق و یا مسئولیت آن را داشته باشند.
- ۴- صلاحیت حرفه‌ای: اعضاء باید از صلاحیت حرفه‌ای و تخصصی لازم در حوزه فعالیت خود منطبق با آیین نامه‌های رتبه‌بندی و گرایش‌های اخذ شده از سوی کانون برخوردار بوده و خدمات حرفه‌ای خود را بر پایه استانداردهای قانونی و با دقت و جدیت تمام ارائه دهند.
- ۵- رفتار حرفه‌ای: رفتار حرفه‌ای، مجموعه‌ای از کنش‌ها و واکنش‌های است که همگی از مبانی قانونی، علمی و فرهنگی و سازگار با حسن شهرت حرفه‌ای است که از کمترین خدشه به اعتبار حرفه‌ای جلوگیری می‌کند.
- ۶- نگرش فراشرتی: با وجود اهمیت حضور در فضای رقابتی کار، هدف‌های سازمانی، ملی و جهانی از اهمیت بیشتری برخوردار هستند که این نگرش تعالی‌بخشن در بلند مدت منافع مادی و معنوی بیشتری را عاید مشاوران خواهد کرد. لذا شایسته است اعضاء در ارائه خدمات خود نگرش فراشرتی داشته باشند.
- ۷- احترام به منافع ملی: بنیادی‌ترین اصل تشکیل کانون مشاوران اعتباری و سرمایه‌گذاری بانکی، استفاده بهینه از منابع ملی در جهت توسعه همه جانبی کشور است، بنابراین احترام و ترجیح منافع فردی بر منافع ملی، نقض غرض آشکار در اهداف کانون محسوب می‌شود.
- ۸- احساس مسئولیت اجتماعی: اعضاء باید علاوه بر ایفای نقش اثربار حقوقی خود در توسعه ملی، به مسئولیت‌های اجتماعی خود نیز به عنوان عضوی از جامعه محدود مشاوران و جامعه بزرگ ملی باور داشته باشند.
- ۹- پایبندی به ارزش‌های جهانی: توجه به ارزش‌های جهانی مانند حفاظت از محیط‌زیست، خرده فرهنگ‌ها و فرهنگ جوامع و نگرش بین نسلی در مطالعات اقتصادی از اهم اخلاق حرفه‌ای شمرده می‌شود.
- ۱۰- صرفه‌جویی و رعایت حداقل بهره‌وری از منابع در طرح‌ها: احساس مسئولیت در قبال منابع محدود آب و خاکی، انسانی و مالی، وظیفه همه آحاد جامعه به ویژه جامعه فرهیخته مشاوران به عنوان اصلی از اصول اخلاق حرفه‌ای است.
- ۱۱- کمک به توسعه فرهنگ و ظرفیت‌های اخلاقی و شخصیتی کارکنان: سعه صدر و روحیه همیاری در مسیر توانمندسازی جامعه مشاوران و تقویت ظرفیت‌های فردی و سازمانی نیروی انسانی شاغل در این حوزه، از وظایف اخلاقی مشاوران به شمار می‌رود.

۱۲- حاکمیت اعتماد متقابل: کمک به اعتمادسازی و تقویت آن بین افراد حقیقی و نهادهای حقوقی درگیر با امر مشاوره، از راه التزام عملی به ضوابط، مقررات و بیش از آن به اصول متعالی اخلاقی، گام ارزشمندی در جهت رعایت اصول بنیادین اخلاق حرفه‌ای است.

۱۳- توجه عملی بر تحقق اهداف استراتژیک کانون: نیل به هدف‌های اساسی کانون که متنضم منافع بلند مدت اعضاست، از منظر اعتقاد به حرکت جمعی در مسیر توسعه، یکی از اصول اثربخش اخلاق حرفه‌ای است.

۱۴- شفافیت و رد فساد: جلوگیری از هر اقدامی که در نهایت به فساد اداری یا مالی منجر می‌شود موجب احترام به قانون و مقررات مالی - اقتصادی کشور، حفظ شان حرفه‌ای مشاوره و پیشرفت مدنی جامعه خواهد شد. لذا ایجاد بستری شفاف و عاری از هرگونه فساد یکی از وظایف بنیادی هر یک از اعضاء کانون می‌باشد.

معیارها و تعهدات اخلاقی

در راستای تعالی آیین اخلاق حرفه‌ای، کانون، ابتدا افراد، سازمان‌ها و گروه‌هایی را که حقوق آنان باید از سوی اعضای کانون مورد توجه و احترام قرار گیرد، تعریف کند و بر این اساس در تدوین آیین اخلاق حرفه‌ای کانون، علاوه بر توجه به حقوق مشتریان، بانک‌ها، حرفه مشاوره و هر یک از اعضاء و کارکنان آنها، حفظ منافع مالی، ارزش‌های جهانی و فرهنگ مشاوره را نیز لازم شمرد.

الف - تعهدات اعضاء در برابر حرفه مشاوره

- با توجه به اهمیت منزلت مشاوران در نزد سیستم بانکی، پیوسته در مسیر افزایش صلاحیت و قدر و منزلت حرفه مشاوره کوشایند.
- در صورتی که رفتار عضو دیگری را مغایر با منشور اخلاقی تشخیص دادند، مراتب را به کانون گزارش کنند و یا ذی نفعان را در هر مورد به ارائه گزارش مغایرت احتمالی صورت گرفته نسبت به منشور اخلاقی، ترغیب کنند.
- ضمن تعهد به اشاعه اصول منشور اخلاقی، خود را در مسئولیت تخلفات احتمالی صورت گرفته از طرف کارکنان، شریک بدانند.
- تعامل صحیح با فضای کسب و کار داشته باشند و منافع کوتاه‌مدت را بر منافع راهبردی حرفه ترجیح ندهند.
- باید حصول نتایجی را که در اختیار آنان نیست تعهد کنند و همواره تعهد خود را منحصرأ در مسیر انجام یک مطالعه علمی، فارغ از نتایج از پیش تعیین شده به کار بندند.

- رقابت در عرصه ارائه خدمات مشاوره‌ای در چارچوب کانون و اعضای آن را منطبق با کلیه اصول اخلاقی مندرج در این منشور صورت دهد.
- به گونه‌ای عمل کنند که به منزلت یا مقام حرفه مشاوره زیان نرسد و دانسته در تجارت یا فعالیتی حرفه‌ای که طبیعت کلاه برداری، تقلب یا فساد دارند، مشغول نشوند.
- از دریافت هرگونه وجه یا عقد هر نوع قراردادی که موجب مخدوش شدن قضاوت مستقل و در پی آن ارائه گزارش خلاف واقعیت‌های علمی گردد، پرهیز کنند.
- همواره در جهت حفظ شأن، جایگاه و اعتبار حرفه مشاوره حرکت و رفتار کنند.

ب - تعهدات اعضاء در برابر بانک‌ها

- در تعامل با نظام بانکی با صداقت تمام عمل کنند، حتی اگر این کار خلاف میل مشتری و یا منافع خود اعضاء باشد.
- خدمات حرفه‌ای خود را مبتنی بر قوانین و مقررات جاری کشور ارائه دهند تا موجب تسهیل فرآیند اعطای تسهیلات توسط بانک‌ها گردد.
- برای حفظ استقلال خود، میزان همکاری‌های خود را با در نظر گرفتن اصول قانونی و عرفی با بانک‌ها افزایش دهند.
- ضمن حفظ و ارتقاء صلاحیت فنی خود، دانش و مهارت لازم را از طریق حضور در دوره‌های آموزش تخصصی بهروز سازند و در جهت تأمین نیازهای اطلاعاتی خود و نظام بانکی حرکت کنند.
- مؤثرترین تلاش خود را برای شفافسازی روابط میان نظام بانکی و متقاضیان اعمال نمایند و زمینه را برای تسهیل جریان اعطای تسهیلات به منظور توسعه ملی فراهم سازند.

ج - تعهدات اعضاء در برابر مشتریان

- با همه مشتریان، بدون در نظر گرفتن نژاد، مذهب، جنسیت، معلولیت، سن و یا ملیت آنها رفتاری برابر و عادلانه داشته باشند.
- همواره در جهت منافع مشروع مشتری عمل کنند و کلیه خدمات را با صداقت و حفظ امانت انجام دهند.
- در برآوردها و طرح ادعاهای با توجه به اطلاعات در دسترس، واقع‌بین باشند.
- دانش و مهارت خود را در متعالی‌ترین سطح، متناسب با توسعه فناوری، قوانین و مقررات نگه دارند و پشتکار لازم را در خدمات مورد درخواست مشتریان به کار گیرند.

- از آنجا که اطلاعات مربوط به مشتریان، محترمانه تلقی می‌شود، حداکثر تلاش خود را جهت حفظ این اطلاعات، جز در برابر تکلیف قانونی، به کار گیرند.
- مشتری را از محل و شرایط ذخیره کردن تمامی اطلاعات محترمانه، آگاه سازند.
- مشتری را در رابطه با هرگونه تضاد منافع احتمالی که ممکن است در انجام خدمات برای وی پیش آید، مطلع سازند.
- همه توان و تجربه علمی خود را در مسیر تحقق پروژه مطابق با سلایق مشتری به کار گیرند، مگر آنکه این کار خلاف قوانین و مقررات عرفی حرفه باشد.

د - تعهدات اعضاء در برابر یکدیگر

- اعضاء باید از دادن تخفیف‌های نامعقول و غیر قانونی (نسبت به قیمت‌های پایه و رسمی) و یا ارائه خدمات مجانية، جداً خودداری نمایند.
- اعضاء باید به اصول رقابت سالم پایبند بوده و از بکارگیری روش‌های غیراخلاقی برای اخذ کار پرهیز نمایند.
- اعضاء باید از هرگونه اعمالی که به نوعی باعث مخدوش شدن حقوق دیگر همکاران می‌شود، خودداری نمایند.
- اعضاء باید از حقوق دیگر همکارانی که به دلیل پایبندی به اصول و ضوابط اخلاقی و حرفه‌ای مورد بی‌احترامی و یا دچار ضرر و زیان شده‌اند، فعالانه حمایت و پشتیبانی نمایند.
- اعضاء نباید در پروژه‌های ناتمام دیگر اعضاء وارد شوند، مگر پس از کسب موافقت کتبی عضو قبلی یا مجوز از کانون.
- اعضاء نباید کارشناسان دیگر اعضاء و همکاران خود را در دوران قرارداد به استخدام خود درآورند، مگر پس از کسب موافقت عضو ذی‌نفع یا کسب مجوز از کانون.
- اعضاء نباید بدون ذکر مأخذ و کسب مجوز (در مواردی که استفاده از منبع منوط به کسب مجوز شده است) از نتایج کارها و پژوهش‌های دیگر همکاران در پروژه‌های خود استفاده نمایند.
- اعضاء نباید مستقیم یا غیر مستقیم نسبت به تخریب اعتبار و وجهه سایر اعضای کانون با هدف پیروز شدن در گرفتن کار، اقدام کنند.
- اعضاء باید از لطمeh زدن دیگران، اموال، اشتہار یا اشتغال آنها از طریق ادعاهای نادرست و یا کینه‌جویانه اجتناب ورزند.

ه - تعهدات اعضاء در برابر کانون

- در ارائه مدارک و درج اطلاعات مربوط به خود یا پروژه‌های در دست اجرای خود به کانون، صادقانه عمل کنند.
- با توجه به اهمیت خرد جمعی و اثر فزاینده برآیند همکاری‌ها و هماندیشی‌های اعضاء در این راستا، همه توان خود را در جهت هماهنگی مجموعه اعضاء با محوریت کانون به کار گیرند.
- در چارچوب اهداف استراتژیک کانون، انتخاب بر پایه کیفیت را ترویج کنند.
- مراقب باشند تا به عمد و یا از روی بی‌دقیقی، کاری را انجام ندهند که به شهرت و اعتبار کانون و سایر اعضاء صدمه رساند.
- در چارچوب قوانین و مقررات، با سازمان‌های قانونی بازرگانی که در رابطه با هر قرارداد تحقیق می‌کنند، همکاری لازم نمایند.
- بدون داشتن اختیارات رسمی، خود را به عنوان نماینده کانون معرفی یا با این عنوان بیانیه‌ای را امضاء نکنند و یا گفتگوی رسانه‌ای انجام ندهند.
- چنانچه آگاهانه و یا ناآگاهانه اصول منشور اخلاقی کانون را نادیده بگیرند، به تصمیمات انضباطی کانون تمکین کنند.
- در فعالیت‌های کانون، جلسات و مجامع ، حضور مستمر و مؤثر داشته باشند.
- جهت دریافت آخرین اخبار، اطلاعات و ضوابط کانون ارتباط مستمر خود را با این نهاد حفظ کنند.

و - تعهدات اعضاء در برابر کارکنان و سهامداران

- اعضاء باید نقش و مشارکت حرفه‌ای کارشناسان و کارکنان خود را در عملکرد شرکت و موفقیت‌های آن تشخیص داده و از آنان به نحو شایسته قدردانی نمایند.
- اعضاء باید در حد توان خود، محیط و فضای کاری مناسبی برای کارشناسان و کارکنان فراهم کنند و شرایط رشد و توسعه آنها را میسر سازند.
- اعضاء باید با توجه به تفاوت ماهوی سازمان‌های متکی بر دانش و سرمایه‌های انسانی و بنگاه‌های متکی بر سرمایه مالی، تعادل مناسبی بین منافع سهامداران و امنیت شغلی و رفاهی کارکنان ایجاد نمایند.
- اعضاء باید در روابط کاری، رفتاری شفاف و صادقانه با کارشناسان و کارکنان خود داشته باشند و رعایت مقررات اخلاقی و هنجارهای تعالی بخش اجتماعی را تشویق نمایند.

- اعضاء باید کارشناسان و کارکنان خود را در پایان قرارداد با مدت معین، مجبور به ادامه همکاری با خود نمایند و از پیوستن آنها به سایر شرکت‌ها و یا تحقق هر تصمیم و اراده دیگری که احیاناً موجب رشد دانش و توسعه مهارتی آنها خواهد شد، جلوگیری کنند.
- اعضاء باید نسبت به اصول حقوق اساسی انسان پایبند بوده و از هر گونه تبعیض (قومی، دینی، جنسیتی و ...) در جذب و نگهداری نیروی کار اجتناب نمایند.
- اعضاء باید بخش مناسبی از سود شرکت را جهت پیشرفت کارکنان در زمینه‌های تخصصی از طریق شرکت در دوره‌های پیوسته آموزشی، مطالعه مقالات فنی و حضور در اجتماعات و سمینارهای حرفه‌ای، تخصیص دهند.
- اعضاء باید از انعقاد قراردادهای یک طرفه با کانون به منظور فرار از پرداخت حقوق و مزایای عادلانه (مانند حق بیمه و مزایای پایان خدمت) – خودداری کنند.
- اعضاء موظفند کانون را به عنوان مرجع رفع اختلافات، به کارکنان خود معرفی نمایند.
- اعضاء باید بدون دلیل موجه و تشخیص صلاحیت مدیریت، به کارشناسان اجازه تهیه کپی از طرح‌ها، نقشه‌ها، اطلاعات و گزارشات یا دیگر موارد مربوط به کارهایی که حتی خود، آنها را انجام داده‌اند و محترمانه نیز نمی‌باشد، بدهند.
- اصل "توسعه رابطه رضایت دو طرفه بین شرکت و کارکنان" را با توجه به قوانین و مقررات کار شامل شرح وظایف کاری، محدوده حقوق و مزايا، تقویت کنند.

ز - تعهدات اعضاء در برابر منافع ملی و ارزش‌های جهانی

- نسبت به قوانین و مقررات ملی و منطقه‌ای آگاهی داشته و در تمام موارد بر اساس آن عمل کنند.
- مطالعات خود را بر پایه رعایت استانداردهای مالی، حسابداری و مقررات اقتصادی کشور و ملحوظ نمودن منافع اجتماعی بنا نهند و مواردی را که ممکن است باعث به خطرافتادن منافع ملی، عموم مردم و یا محیط زیست شود، سریعاً به مقامات مسئول گزارش نمایند.
- در انتخاب و مطالعه طرح‌ها، ارایه نظرات حرفه‌ای، قضاؤت و تصمیم‌گیری‌ها پیش از هر چیز منافع ملی را مدنظر قرار دهند.
- در اجرای وظایف حرفه‌ای خویش رفاه عمومی و توسعه پایدار را مد نظر داشته باشند.